

F
06
S
89

06240:16
Hambroek no
8770

K R O P S L A

1976

Rassenproeven 1st beoordeling

Vroege herfststeelt sla

Klassieke en opgerichte typen

R.I.V.R.O.

J.H. Stolk en R.H. M. Maaswinkel

Rijksinstituut voor Rassenonderzoek
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

Niet voor publicatie

Intern verslag no. 12

220729b

<u>Inhoud:</u>	<u>blz.:</u>
Proefopzet	1
In de proef opgenomen rassen van het klassieke type (tabel 1)	2
Waarnemingen	3
Overzicht van de gemiddelde gebruikswaardecijfers gegeven te Naaldwijk en Breda (tabel 2)	4
Gewichten (tabel 3)	5
Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen door de beoordelaars gemaakt (tabel 4)	6
1 ^e beoordeling - sla opgerichte typen	
Opgenomen rassen (tabel 5)	7
Overzicht van de gemiddelde gebruikswaardecijfers te Naaldwijk en Breda (tabel 6)	8
Gewichten (tabel 7)	9
Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen door de beoordelaars gemaakt (tabel 8)	10

Proefopzet

De proeven met het klassieke en opgerichte type waren aangelegd op het proefstation te Naaldwijk en op de proeftuin te Breda.

De weersomstandigheden, tijdens de teelt, waren van dien aard, dat op het proefstation te Naaldwijk nogal wat rand voorkwam. Er waren echter ook rassen die duidelijk minder rand gevoelig waren.

Op de proeftuin te Breda kwam bij een aantal rassen nogal wat "wit" voor.

In Naaldwijk lag de proef met de klassieke typen in viervoud en op de proeftuin te Breda in drievoud. De proef met opgerichte typen lag op beide proefplaatsen in drievoud. Het aantal planten per m² was in Naaldwijk 18 en in Breda 19.

De zaai-, plant-, beoordelings- en oogstdata van zowel de klassieke als opgerichte typen waren de volgende:

Proefplaats	gezaaid	geplant	beoordeeld	geogst
Naaldwijk	10-8-1976	31-8-1976	7-10-1976	8-10-1976
Breda	18-8-1976	3-9-1976	21-10-1976	25-10-1976

Tabel 1: In de proeven opgenomen rassen van het klassieke type.

Rassen	Object	Veldnummers							Witpatroon					
		Naaldwijk				Breda			1	2	3	4	5	6
		I	II	III	IV	I	II	III						
	A	9	41	74	82	1	17	30	-	-	-	-	-	-
	B	10	43	70	85	2	14	29	-	-	-	-	+	-
	C	44	42	77	78	20	27	35	-	-	-	-	-	-
	D	32	53	69	88	4	18	25	-	-	-	-	+	-
	E	31	66	75	83	5	22	31	-	+	-	-	+	-
	F	21	65	67	86	6	11	23	-	-	-	-	-	-
	G	20	64	72	79	7	16	24	-	-	-	-	-	+
	H	33	63	71	84	8	28	34	+	+	-	+	-	+
	J	22	52	76	81	3	15	32	-	-	-	-	-	+
	K	-	-	-	-	13	19	36	-	-	-	-	+	-
Plenos	S1	11	54	68	87	9	12	21	+	+	+	+	+	+
Ostinata	S2	-	55	73	80	10	26	-	-	+	-	-	+	-

Toelichting:

+ = vatbaar
 - = resistent

Standaardrassen: Plenos (Rijk Zwaan)
 Ostinata (v.d. Berg)

Waarnemingen

De rassen zijn op hun gebruikswaarde beoordeeld door vertegenwoordigers van het gebruikswaarde-onderzoek, de NAKG, de voorlichting, de zaadhandel en de tuinders. De resultaten van die beoordelingen worden weergegeven in de tabellen 2, 3 en 4 (bij de klassieke typen) en de tabellen 6, 7 en 8 (bij de opgerichte typen).

Het gebruikswaardecijfer (4 = slecht en 9 = uitstekend) werd vastgesteld aan de hand van een visuele beoordeling. Hierin werden zaken als stand van het gewas, kropvorm, aanslag- en randgevoeligheid, schietneiging, onder- en bovenkant van de krop betrokken.

De opgerichte typen werden bekeken op hun opgerichtheid, de geschiktheid voor deze teelt, groeisnelheid en verder dezelfde eigenschappen als bij de klassieke typen.

Het gebruikswaardecijfer werd gemotiveerd door opmerkingen, welke in tabel 3 (klassieke typen) en tabel 7 (opgerichte typen) worden weergegeven.

Tabel 2: Overzicht van de gemiddelde gebruikswaardecijfers per herhaling gegeven te Naaldwijk en Breda.

Object	NAALDWIJK										BREDA									
	Gebruikswaardecijfer					% > 6					Gebruikswaardecijfer					% > 6				
	I	II	III	IV	I t/m IV	I	II	III	IV	I t/m IV	I	II	III	IV	I t/m III	I	II	III	IV	I t/m III
A	6,1	3,7	4,8	5,7	5,1	73	0	36	64	43	3,7	5,1	5,0	4,6	4,5	0	20	30	17	
B	5,1	4,6	4,4	4,9	4,8	18	0	0	82	25	4,0	4,3	4,4	4,2	4,2	0	10	0	3	
C	3,5	3,7	4,3	4,5	4,0	0	0	9	9	5	6,0	5,4	4,9	5,4	5,4	60	50	20	43	
D	3,7	5,2	4,1	5,0	4,5	0	36	0	27	16	3,5	4,6	3,8	4,0	4,0	0	0	0	0	
E	5,6	6,3	6,5	5,6	6,0	36	91	91	55	68	2,9	4,0	2,9	3,3	3,3	0	0	0	0	
F	4,4	5,6	5,5	4,6	5,0	0	55	55	9	30	6,5	6,2	6,0	6,2	6,2	100	80	70	83	
G	4,8	5,2	4,7	5,2	5,0	18	45	18	27	27	4,5	4,3	4,4	4,4	4,4	10	-	10	7	
H	5,5	4,8	4,8	5,0	5,0	45	18	18	27	27	4,2	4,2	3,8	4,1	4,1	10	10	10	10	
J	5,9	5,5	5,9	6,4	5,9	82	55	91	91	80	4,9	5,7	5,0	5,2	5,2	30	60	10	33	
K	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,9	4,3	4,7	4,6	4,6	20	30	20	23	
Gemiddelde	5,0	5,0	5,0	5,2	5,0	33	33	35	43	36	4,5	4,8	4,5	4,6	4,6	23	29	17	22	
S1	6,5	5,8	6,2	6,0	6,1	82	64	73	73	73	3,7	4,4	4,1	4,0	4,0	0	10	0	3	
S2	6,7	6,4	6,5	-	6,5	100	100	100	-	100	5,1	4,9	-	5,0	5,0	20	0	-	10	
Gemiddeld v.d. standaardrassen	6,6	6,1	6,4	-	6,3	91	82	87	-	87	4,4	4,7	-	4,5	4,5	10	5	-	-	

Toelichting:
=====

Gebruikswaardecijfer: 4 = slecht

5 = onvoldoende

6 = voldoende

7 = goed

8 = zeer goed

% > 6 = door alle beoordelaars gegeven cijfers > 6

I t/m IV en I t/m III = gemiddeld gebruikswaardecijfers over alle herhalingen

Tabel 3: Overzicht van de gewichten in kg/100 stuks en het percentage afval van het totaal gewicht.

Object	NAALDWIJK												BREDA					
	Netto kropgewicht						% afval						Netto kropgewicht					% afval
	I	II	III	IV	I t/m IV	I	II	III	IV	I t/m IV	I	II	III	IV	I t/m III			
A	24,4	22,1	22,3	22,1	22,7	14,7	16,0	18,9	16,3	16,5	18,3	20,0	18,0	18,8	19,0			
B	23,3	21,3	19,8	19,8	21,1	22,8	18,7	23,3	20,8	21,4	15,9	19,1	16,6	17,2	23,6			
C	21,9	22,1	17,8	18,8	20,2	18,0	12,3	21,9	14,2	16,6	20,2	19,1	17,1	18,8	18,2			
D	21,0	22,3	20,8	20,2	21,1	19,2	20,6	21,8	14,8	19,1	17,2	19,0	18,1	18,1	21,8			
E	22,5	19,4	21,9	21,4	21,3	19,4	21,1	19,2	18,9	19,7	18,6	18,6	15,7	17,6	22,5			
F	25,6	20,0	19,6	19,4	21,2	12,9	20,0	16,2	15,3	16,1	21,1	19,0	18,7	19,6	17,3			
G	25,6	19,8	18,5	16,5	20,6	16,3	21,4	23,2	19,9	20,2	18,5	18,2	17,6	18,1	17,8			
H	25,4	19,6	19,2	19,6	21,0	11,5	17,6	17,9	12,9	15,0	19,8	17,5	17,2	18,2	18,5			
I	21,0	20,0	25,6	20,0	21,7	19,2	20,6	21,9	17,4	19,8	20,3	21,3	18,7	20,1	21,9			
J	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,5	15,5	16,7	16,2	20,7			
K	23,4	20,7	20,6	20,0	21,2	17,1	18,7	20,5	16,7	18,3	18,6	18,7	17,4	18,2	20,1			
L	21,7	21,7	18,3	21,7	20,9	26,2	23,0	27,4	23,6	25,1	-	17,2	-	17,2	22,9			
M	16,0	20,0	18,8	-	18,3	20,8	18,0	17,5	-	18,8	19,6	18,8	-	19,2	18,0			
N	18,9	20,9	18,6	-	19,6	23,5	20,5	22,5	-	22,0	-	18,0	-	18,2	20,5			

toelichting: I II III IV = herhalingen
I t/m (III) IV = gemiddelde van de herhalingen

Tabel 4: Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen door de beoordelaars gemaakt.

Object	Naaldwijk	Breda
A	graterig, wat aanslag, rand,	zeer graterig, aanslag, wat los, zacht,
B	aanslag, rand, wat tuitiger, begint te schieten,	graterig, aanslag, wit, wat los,
C	aanslag, rand, schiet,	graterig, wat aanslag, zacht, wat los, wat geschouderd,
D	randgevoelig, schieten, wat aanslag, dubbele harten,	graterig, wit, wat aanslag, wat wild,
E	rand, compact, wat donker van kleur,	zeer graterig, wit, aanslag, wat rommelig, compact,
F	rand, compact, wat donker, iets aanslag,	compact, wat aanslag, wat donker
G	te open, te los, wat traag, wat zacht,	wild, los, wat traag, wat aanslag,
H	rand, wat los, forse omvang,	graterig, wit, wat donker,
J	iets rand, iets aanslag,	nogal aanslag, wat los, groot,
K		wit, los, geen gewicht,
S1	wat los, wat zacht,	los, veel wit, graterig, aanslag,
S2	wat zacht, iets rand.	wit, wat zacht, wat aanslag.

1^e beoordeling vroege herfstteelt-sla

Opgerichte typen

Tabel 5: In de proeven opgenomen rassen van het opgerichte type.

Rassen Object	Veldnummers						Witpatroon					
	Naaldwijk			Breda			1	2	3	4	5	6
	I	II	III	I	II	III						
A	35	45	61	37	51	55	+	+	-	+	-	+
B	38	48	62	38	50	58	-	-	-	+	-	-
C	34	47	60	39	48	52	+	+	-	+	+	+
D	36	49	58	40	45	57	+	+	+	+	+	+
E	40	50	57	41	44	54	-	+	-	-	+	-
F	39	46	59	42	46	-	-	+	-	-	+	-
Tornado S1	37	51	56	43	47	53	-	-	+	+	-	+
Tornado S1					49	56	-	-	+	+	-	+

Toelichting:

+ = vatbaar

- = resistent

Standaardras: Tornado (Bruinsma)

Label 6: Overzicht van de gemiddelde gebruikswaardcijfers per herhaling gegeven te Naaldwijk en Breda, door 10 beoordelaars.

Object	NAALDUJK										BREDA					
	Gebruikswaardcijfer					% >> 6					Gebruikswaardcijfer				% >> 6	
	I	II	III	I t/m III	I	II	III	I t/m III	I	II	III	I t/m III	I	II	III	I t/m III
A	3,3	3,4	3,3		0	0	0	0	3,1	3,0	3,0	3,0	0	0	0	0
B	2,5	2,7	2,8	2,7	0	0	0	0	3,5	2,7	3,2	3,1	0	0	0	0
C	2,4	2,5	2,7	2,5	0	0	10	3	3,1	3,4	2,9	3,1	0	0	0	0
D	3,7	4,8	4,5	4,3	0	0	0	0	3,6	3,8	2,6	3,3	0	0	0	0
E	6,2	5,5	4,2	5,3	70	40	10	40	4,1	3,5	3,6	3,7	0	0	0	0
F	5,5	4,9	4,9	5,1	70	10	10	30	3,4	4,1	-	3,8	0	0	0	0
S1	5,9	5,9	5,0	5,6	80	80	30	63	4,4	5,3	4,8	4,9	0	30	10	16
Gemiddeld	4,2	4,2	3,9	4,1	31	19	9	19	3,6	3,9	3,6	3,6	0	6	4	3

Toelichting:

- Gebruikswaardcijfer : 4 = slecht
- 5 = onvoldoende
- 6 = voldoende
- 7 = goed

% >> 6 = door alle beoordelaars gegeven cijfers > 6

gem I t/m III = gemiddeld gebruikswaardcijfer over alle herhalingen
 I II III = afzonderlijke herhalingen

Tabel 7: Overzicht van de gewichten in k/100 stuks.

Object	NAALDWIJK				BREDA			
	I	II	III	I t/m III	I	II	III	I t/m III
A	schot	schot	schot	-	17,2	18,3	19,5	18,3
B	"	"	"	-	20,4	16,2	20,8	19,1
C	"	"	"	-	17,2	16,0	16,6	16,6
D	"	"	"	-	21,0	18,3	20,4	19,9
E	22,5	23,8	"	23,2	20,4	16,6	20,0	19,0
F	20,0	19,4	"	19,7	17,2	17,3	-	17,3
Gemid- del	21,3	21,6	-	21,5	18,9	17,1	19,5	18,4
S	19,6	18,5	14,4	17,5	18,1	19,5	17,7 17,9	18,3

Toelichting: Bij het gemiddelde gewicht van de objecten A t/m F, is bij Naaldwijk alleen het gemiddelde bepaald over de objecten E en F.

I, II, III = afzonderlijke herhalingen

I t/m III = gemiddelde van de herhalingen

Tabel 8: Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen door de beoordelaars gemaakt.

Object	Naaldwijk	Breda
A	geschoten, iets rand,	te lang model, (bindsla-achtig), geschoten, graterig, groot snijvlak,
B	geschoten,	veel wit, begint te schieten, wat donker, open model,
C	geschoten, rand,	gebobbeld blad, graterig, wit, zacht, wat heterogeen,
D	geschoten, rand, plat van onder	graterig, wit, los model, lange krop,
E	wat rand, puntig, iets aanslag,	wit, te puntig, te compact,
F	rand, wat groot om blad,	wit, te compact,
S1	wat rand, wat traag,	te puntig, te compact, graterig,

Deze cijfers mogen niet gepubliceerd worden dan met toestemming van het Hoofd Gebruikswaarde-onderzoek.